

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 9P/101/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5619202357
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 09. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomíra Mlynarčíková
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5619202357.2

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloletého Y. M., nar. XX. XX. XXXX, bytom pri otcovi, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, dieťa rodičov B. M. N., nar. X. X. XXXX, prihlásená k trvalému pobytu Š. XXXX/X, W. R., v súčasnosti bytom T. XX, T. F. a I. M., nar. XX. XX. XXXX, prihlásený k trvalému pobytu H. XXX, okres W. I., v súčasnosti bytom Š. XXXX/X, W. R., v konaní o návrhu otca na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci odovzdania maloletého do jeho osobnej starostlivosti **z a m i e t a**.

II. Súd **z a č í n a** konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého Y. M., nar. XX. XX. XXXX do osobnej starostlivosti.

III. Súd **n a r i a d ť u j e** neodkladné opatrenie :

1. Maloletý Y. M., nar. XX. XX. XXXX sa do právoplatného skončenia konania vo veci samej, vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 9P/101/2019, **z v e r u j e** do osobnej starostlivosti otca.

2. Matka **j e p o v i n n á** prispievať na výživu m maloletého Y. M., nar. XX. XX. XXXX, mesačne vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, podľa § 62 ods. 3 zákona č. 36/2005 Z. z. v znení neskorších predpisov, v spojení s § 2 písm. c/ zákona č. 601/2003 Z. z. v znení neskorších predpisov, vždy do 15. dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám otca.

o d ô v o d n e n i e :

1. Otec podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 19. 08. 2019 návrh na začatie konania o zverenie maloletého Y. M., nar. XX. XX. XXXX do jeho osobnej starostlivosti. Súčasne podal aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha odovzdania dieťaťa do jeho starostlivosti a určenia výživného pre matku v nevyhnutnej miere. Ako dôvod uviedol, že s matkou začali mať po narodení maloletého partnerské problémy. Matka si vymýšľala, že ju fyzicky napáda, čo nebola pravda. Začala zanedbávať starostlivosť o domácnosť. So starostlivosťou o dieťa im pomáhala jeho matka (stará matka dieťaťa). Pred tromi týždňami (29. 07. 2019) matka opustila spoločnú domácnosť, odišla za novým partnerom do Nitry. Maloletého nechala samého v byte. O dieťa sa nezaujímal, len raz žiadala poslať jeho fotku. Do Nitry so sebou vzala dcéru z prvého vzťahu, maloletú Y. I., nar. XX. XX. XXXX. Otec uviedol jeho bežné výdavky na bývanie, stravu a maloletého. Matka po odchode zo spoločnej domácnosti neprispela na výživu dieťaťa.

2. Na výzvu súdu predložil dňa 03. 09. 2019 kolízný opatrovník správu z prešetrenia pomerov v rodine maloletého dieťaťa. Otec býva s maloletým Y. a svojou matkou I. M. v dvojizbovom nájomnom byte u

švagra S. N.. Domácnosť je kompletne zariadená potrebným nábytkom, napojená na energie. Hygiena domácnosti je na požadovanej úrovni, v byte bola počas osobného šetrenia čistota a poriadok. Maloletý má svoj kútik, dostatok oblečenia i hračiek, hygienických potrieb a ďalších vecí. Otec je zamestnaný ako pekársky robotník v pekárni Včela Lippek v Liptovskom Mikuláši. Pracovné zmeny má v dňoch od nedele do štvrtku v poobedných hodinách od 12.00 hod do 22.00 hod, niekedy podľa práce aj do 23.00 hod. Keď je otec v práci, starostlivosť o maloletého zabezpečuje stará matka. Piatky a soboty má voľné, vtedy sa venuje maloletému. Matka bola naposledy s maloletým pred dvomi týždňami. Od odchodu zo spoločnej domácnosti neprispela žiadnymi financiami na výživu maloletého, prídavok na dieťa pravdepodobne vybrala a minula na svoje potreby. Otec nepozná momentálne pomery matky, nevie kde býva a s kým sa zdržiava. Jediné čo vie o matke, že býva niekde v Nitre. Maloletý počas prešetrenia pomerov spal, neskôr sa zobudil, usmieval sa, prospieva primerane veku. Pomery u matky sa nepodarilo prešetriť. Otec dňa 03. 09. 2019 v ranných hodinách oznámil adresu matky: T. XX, XX XXX T. F.. Na záver kolízny opatrovník dodal, že otec má vytvorené podmienky na výchovu a starostlivosť o maloletého.

3. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 24 CMP, konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

Podľa § 27 CMP, ak sa konanie začalo bez návrhu, doručí súd uznesenie o začatí konania účastníkom do vlastných rúk.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 2 ods. 1 a 2 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 330 ods. 1 a 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

Podľa § 62 ods. 1, 2 a 3 ZR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepĺnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 75 ods. 1 ZR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 2 písm. c) zákona č. 601/2003 o životnom minime, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 95,96 eura mesačne, ak ide o zaopatrené nepĺnoleté dieťa, o nezaopatrené dieťa.

4. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci výživného podľa § 366 CMP a podľa § 367 CMP vo veciach osobnej starostlivosti o maloletých. Podaným návrhom (petitom) sa otec domáha odovzdania maloletého Y. do jeho starostlivosti v zmysle § 367 ods. 1 CMP. Dôvodom je, že matka opustila spoločnú domácnosť a odsťahovala sa do Nitry za novým partnerom. Z návrhu je zrejmé, že maloletý aktuálne býva u otca v Liptovskom Hrádku. Podľa uvedeného ustanovenia môže súd neodkladným opatrením nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. Takéto neodkladné opatrenie je možné nariadiť na návrh, aj bez návrhu. Z citovaného ustanovenia vyplýva, že povinnosť odovzdať dieťa do starostlivosti niekoho iného je možné uložiť len tomu, kto má maloleté dieťa pri sebe. Ku dňu podania návrhu a ku dňu vydania tohto uznesenia sa maloleté dieťa nachádza v dispozičnej sfére otca. Vzhľadom na uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené zákonné podmienky na nariadenie otcom navrhovaného neodkladného opatrenia. Preto jeho návrh v súlade s § 328 ods. 1 CSP v celom rozsahu zamietol. Súd nemôže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým by matke uložil povinnosť odovzdať maloletého do jeho starostlivosti, keďže maloletý je už fakticky v starostlivosti otca (výrok I.).

5. Súd mal vykonaným dokazovaním osvedčené, že v danej veci je, napriek zamietnutiu návrhu otca, nevyhnutne potrebné, aby boli neodkladne upravené pomery účastníkov konania, pretože rodičia maloletého spolu nežijú a matka sa o dieťa zaujíma len sporadicky. Súd je toho názoru, že pomery účastníkov konania si vyžadujú okamžitú úpravu neodkladným opatrením, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej. Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu (§ 360 ods. 1 CMP). Na základe toho súd začal konanie o nariadenie neodkladného opatrenia vo veci zverenia maloletého Y. do osobnej starostlivosti (výrok II.).

6. Osobitné neodkladné opatrenia ustanovené v Civilnom mimosporovom poriadku nepredstavujú taxatívny výpočet neodkladných opatrení, ktoré súd môže nariadiť. Do úvahy prichádzajú aj iné

neodkladné opatrenia, a to s poukazom na § 2 ods. 1 CMP v spojení s § 325 CSP. V uvedených prípadoch je potrebné použitie všeobecnej úpravy neodkladných opatrení ustanovenej v Civilnom sporovom poriadku. Preto súd pri rozhodovaní o nariadení neodkladného opatrenia vo veci zverenia dieťaťa do osobnej starostlivosti vychádzal zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Záujem maloletého dieťaťa je vždy prvoradý (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa, čl. 24 ods. 2 Charty základných práv Európskej únie). Pri rozhodovaní súd prihliadal na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho zdravie, vývinové potreby i stabilitu výchovného prostredia. Z návrhu a správy o prešetrení pomerov zo dňa 30. 08. 2019 mal súd zistené, že od konca júla 2019 zabezpečuje každodennú starostlivosť o maloletého otec za pomoci svojej matky. Matka dieťaťa opustila spoločnú domácnosť, o dieťa sa osobne nestará a neprejavuje o dieťa riadny záujem. Vzhľadom na to, že dieťa je vo fatickej starostlivosti otca, ktorý sa o dieťa chce naďalej starať, rešpektujúc citové väzby, vývinové potreby a stabilitu výchovného prostredia, nariadil súd aj bez návrhu neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do rozhodnutia vo veci samej, zveril maloletého Y. do osobnej starostlivosti otca.

7. Návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia sa otec domáhal aj určenia výživného matke v nevyhnutnej miere. Z lustrácie v registri obyvateľov mal súd osvedčené, že otec pracuje v spoločnosti Liptovské pekáre a cukráre VČELA - Lippek k. s a jeho priemerný vymeriavací základ je vo výške 700,- eur mesačne. Podľa tvrdení otca, matka na výživu dieťaťa od odchodu zo spoločnej domácnosti neprispieva. Keďže bol týmto rozhodnutím maloletý zverený do osobnej starostlivosti otca, je v záujme ochrany jeho práv, aby nedošlo k ohrozeniu jeho výživy, určiť matke výšku jej vyživovacej povinnosti neodkladným opatrením. Na základe toho súd na návrh navrhovateľa uložil matke povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa v nevyhnutnej miere, a to sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima (od 01. 07. 2019 30 % zo sumy 95,96 eur = 28,79 eur) na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, ktorá v súčasnej dobe predstavuje 28,79 eur mesačne. Výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojovanie základných osobných potrieb maloletého dieťaťa. O tejto výške výživného bolo rozhodnuté s poukazom na § 62 ods. 3 ZR ako o minimálnej zákonnej výške výživného, z dôvodu, že súd pri neodkladnom opatrení nemá reálnu možnosť zistiť schopnosti, možnosti a majetkové pomery matky na to, aby mohol určiť skutočnú objektívnu sumu výživného. Bez ohľadu na to, aký má matka príjem a aké sú jej majetkové pomery, alebo aké sú odôvodnené potreby maloletého, je povinná zo zákona prispievať na výživu dieťaťa aspoň v minimálnom rozsahu, čo je aktuálne 28,79 eur mesačne. Výživné je povinná platiť vždy do 15. dňa každého kalendárneho mesiaca k rukám otca. Takéto neodkladné opatrenie predstavuje len dočasnú úpravu, ktorej cieľom je prioritne zabezpečiť v nevyhnutnej miere základný rámec plnenia si vyživovacej povinnosti zo strany matky.

8. O návrhu otca na zverenie maloletého do jeho osobnej starostlivosti sa bude rozhodovať vo veci samej. Za tým účelom súd vykoná potrebné dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmom maloletého dieťaťa. Po dokazovaní vo veci samej určí súd výživné v takej výške, ktorá bude zodpovedať odôvodneným potrebám dieťaťa a súčasne schopnostiam a možnostiam povinného.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,

- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolaie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné doručením, ak osobitný predpis neustanovuje inak. (§ 332 ods. 1 CSP).